DR. W. CH. DE LA TRY ELLIS (1881 - 1977)

Weinig personen hebben hun stempel op wetgevend gebied zó blijvend gedrukt in de Antilliaanse gemeenschap als Dr. de la Try Ellis. Hij was een opmerkelijke figuur: toegewijd, kundig, maar de openbaarheid schuwend, voorzover iemand die vele openbare functies bekleedt deze kàn schuwen.

Zijn inspirerende kracht, ontsproten uit een zeer ascetische geest, kwam tot volle recht tussen de vier muren van een vergaderzaal. Deze professionele ingetogenheid deed niets tekort aan de boeiende wijze waarop hij van zijn reiservaringen kon vertellen. Dan gingen de ramen open naar voor onze generatie onbekende werelden en toestanden. Hij was een bijzonder causeur, die tot op hoge leeftijd zich nog veel tot in de kleinste details kon herinneren.

Tijdens een lange tocht op het Franse schip 'Gouverneur Moutet', over woelige golven tussen Antigua en Guadeloupe, terwijl bijna iedereen zeeziek over de railing hing, zat hij rustig in een beschut hoekje de stukken van de komende conferentie door te nemen. Terwijl het schuim over de boeg spatte ging hij door met het formuleren van vragen en antwoorden. Daarmee klaar zijnde kwam ook hij naar de railing en vertelde ter opbeuring hoe kalm het vijftig jaar geleden was op de Gele Rivier, waar hij en zijn vrouw op slechts Vichy water moesten leven, terwijl wij ons nu — ondanks de zeeziekte — met champagne konden laven. Of vertelde hij hoe heerlijk het was in vroeger dagen te reizen van Curaçao naar Amsterdam per drie master zeilschepen.

Naast zijn werk leefde hij betrekkelijk teruggetrokken, zich alleen inlatende met zijn vrouw, naaste neven en achterneven.

Geboren op 26 augustus 1881 te Curaçao, promoveerde hij in 1911 tot doctor in de rechtswetenschap aan de Universiteit van Amsterdam. In 1917 werd hij benoemd tot lid van het Hof van Justitie, waarvan hij van 1929 tot zijn pensionering in 1934 president is geweest. In 1919 werd hij benoemd tot lid van de Koloniale Raad, waarvan hij in 1927 ondervoorzitter werd. Ook van de Raad van Bestuur (later: Raad van Advies) was hij vele jaren ondervoorzitter. Daarnaast was hij voorzitter of ondervoorzitter van ontelbare commissies, zoals Curaçaosche Commissie Regeling Rechtsverkeer in Oorlogstijd, Deviezencommissie, Commissie ter bestudering van Staatkundige aangelegenheden, Commissie ter voorbereiding van de Rijksconferentie, Commissie Afschaffing Doodstraf, Commissie tot het ontwerpen van wettelijke regelingen nopens de rechtstoestand van landsdienaren en ambtenaren van de eilandgebieden. Hij was het Nederlands-Antilliaans lid van de Nederlandse Sectie van de Caraïbische Commissie en voorzitter van de Commissie herziening Handvest Caraïbische Commissie.

Dr. de la Try Ellis heeft in verscheidene tijdschriften gepubliceerd, vooral over de geschiedenis van de Nederlandse Antillen. Hij leverde Mr. B. de Gaay Fortman vele gegevens voor zijn *Kronieken in De West-Indische Gids* (jrg. 18-32, 1937-1951).

Hij was Groot Officier in de Orde van Oranje Nassau, Ridder in de Orde van de Nederlandse Leeuw, Ridder in de orde van de H. Gregorius de Grote, Commendador de la Orden de Merito Juan Pablo Duarte, Grand Officier de l'Ordre National 'Honneur et Mérite' de la République d'Haiti.

Personen van de 'oude garde', die de welvarende tijd van oorlog op Curaçao hebben doorgemaakt, spreken zonder uitzondering met lof over de wijze waarop Dr. Ellis al zijn commissies heeft gepresideerd. Grondig voorbereid, tot in de finesses voorgelicht, meestal door eigen naslagwerk, moest men niet met schijnargumenten bij hem komen. In enkele volzinnen werd dan requestrant op beleefde maar afdoende wijze op zijn plaats gezet.

In al die commissies werkte hij belangeloos, idealist als hij was, volkomen los van het materiële. Voor zichzelf vroeg hij nooit iets. Hij was de eenvoud zelf, met respect voor degenen die anders dachten. Dit was juist zijn grote kracht, 'ius suum cuique tribuere', 'aan ieder het zijne geven'. Een hoogstaand en edel mens.

Zelf na de oorlog in 1945 teruggekeerd op Curaçao heb ik Dr. Ellis het meest van nabij meegemaakt in de Caraïbische Commissie. Tijdens en na de bijeenkomsten was hij voor allen — Amerikanen, Fransen, Britten en eigen landgenoten — een 'begrip', symbool van wetenschap en gezag, door een ieder geaccepteerd als een 'levend brok Caribië', als 'homo caribensis'.

Met het heengaan op 95-jarige leeftijd van Dr. Charles de la Try Ellis - bij velen meer bekend als 'oom Charles' — is een periode van gezonde wetgeving, van objectieve adviezen, van belangeloze inzet afgesloten. De huidige generatie kan met trots terugzien op de prestaties van deze jurist uit de vorige generatie. Naast alle andere goede eigenschappen als onkreukbaarheid, geloof en vertrouwen, bezat hij ook het gevoel van dankbaarheid Nederlander te zijn. Op zijn paspoort was hij bijzonder trots.

In al zijn op schrift gezette opinies over medezeggenschap, meer autonomie voor de Antillen, stond steeds voorop: een blijvende band met Nederland waarmee zijn vaderland zovele eeuwen reeds was verbonden. Hij kon zich nimmer indenken dat er bijv. ooit in Nederland zelf een beweging of streven zou ontstaan onder politieke druk van bepaalde zijde, teneinde de Antillen af te stoten. Vandaar terecht tijdens de Ronde Tafel onderhandelingen zijn verzet tegen het opnemen van het zg. 'secessie recht' in het Statuut, en met succes.

Zijn ter aarde bestelling was zonder vertoon. Vrienden, medewerkers en familieleden. Eenvoud en uiting van geloof in het hiernamaals.

I.C. DEBROT